

NOVADNIEKS

● SESTDIENA, 2003. GADA 4. OKTOBRIS ● Nr. 74 (7385) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

ISSN 1407-9321

Brāļu dārgais vaļasprieks

● Viens no dārgākajiem vaļaspriekiem – retro automobiļu restaurēšana – valda par brāļu Boļšakovu brīvo laiku un, ko tur slēpt, arī par naudas makiem. Vecās mašīnas prasmīgās rokās atdzimst par skaitulēm. Riteņa dekoratīvajā diskā prieks spoguļojties.

UZ mūsu ierašanās brīdi Silajānos kādā plaviņā pie sājas saulītē sarindoti četri zīcamie – veterāne *pobeda*, tikpat cienījamu gadu moskvīčs, bagijs un kvadro-cikls. Abi dvīņu brāļi OLEGS un VIKTORS BOĻŠAKOVI apmierināti vēro, kādu iespaidu šis tehnikas parks uz

žurnālistiem atstās. Viņi pieraduši pie uzservas žesta ar īkšķi uz augšu, ar kādu abu mašīnu parādišanos autostraumē uz satiksmes māģistrālēm apvelti tie, kas orientējas autopasaulei. Pa īstam apbrīnās saulītē abi gozējušies aizvadītajā vasarā, kad Viktors pie *pobedas* stūres, bet Olegs – moskvīča

kabinē veica ceļu līdz Rēzeknei un tur piedalījās Motormuzeja rīkotajā antīko spēkratu saietā. Par mašīnām sajūsmīnājusies arī franču korsi, kuri vasarā ciemojās rajonā. Ar lielu interesi braucam os pēta divdesmitgadnieku paaudzei piederošie, kuriem nav nācies šādas mašīnas redzēt dzīvē.

— Restaurēju vecos automobiļus, — stāsta Olegs, rādot uz «večīnām», kas atguvušas otru jaunību.

«Pobeda 120» rūpnīcu atstājusi 1957. gadā. «Moskvīč 407» izlaists divus gadus vēlāk.

Turpinājums 4. lappusē.

- Preiļu novadā gatavojas apkures sezonai → 2. lpp.
- Akcija «Palīdzība vardarbībā cietušām sievietēm» → 3. lpp.
- Preiļu pensionāri atzīmēja Vispasaules veco ļaužu dienu → 5. lpp.
- «Assainis» → 6., 7. lpp.
- Apsveikumi, horoskops → 8. lpp.
- Latvijas Tautas frontei — 15 gadi → 9. lpp.
- Sludinājumi, reklāma → 9., 12. lpp.

AKCIJĀ «Nesamirksti lietū un nenokavē...»

elegantu tumšzaļu lietussargu vai pulksteni īaimējuši:

Aivars STRODS (Prikuļi, kv. nr. 243113);
Sofija RUČEVSKA (Līvāni, kv. nr. 631355);
Aleksandrs LAIZĀNS (Preiļi, kv. nr. 808405);
T.ERTE (Stabulnieku pag., kv. nr. 971841);
Ināra KUZNECOVA (Rūšonas pag., kv. nr. 966993);
Antons SPŪLIS (Vārkavas pag., kv. nr. 977506).

Aicinām visus īaimējušos lasītājus 8. oktobrī plkst. 11.00 ierasties redakcijā Brīvibas ielā 14, Preilos uz balvu izlozi un sarunu pie kafijas tases. Pieteikties pa tālr. 53-07057.

Lidzi jāņem abonēšanas kvīts un personu apliecināšanas dokuments.

5. OKTOBRIS — SKOLOTĀJU DIENA

Skolotājs, kas, savu sekotāju pavadīts staigā tempa ēkā, dod nevis no sava prāta, bet gan no savas tīcības un mīlestības. Ja viņš ir patiesi guđrs, tad viņš neaicina jūs ienākt savā guđības namā, bet gan pieved pie jūsu prāta durvīm.

MĪLIE SKOLOTĀJI!

Jūsu dzīve — tā ir skola, bērni, zināšanas. Lai Jums nekad nepietrūkst darāmā darba, lai nepietrūkst iespēju, bērnu mīlestības!

Sveicam Skolotāju dienā un novēlam skatīties nākotnē ar cerību, apņēmību un drosmi!

Preiļu rajona padome

Nekad tavā krūzē, skolotāj,
Lai neizsīkst pavasara dzēriens.
Slāps pēc zināšanām, pēc darba
Un mīlestības, slāps pēc padoma,
slāps...

Cienījamie skolotāji!
Gaišus un priedīgus Jums svētkus!
Lai Jums pavasarīgs rudens!
Līvānu novada dome sveic
visus skolotājus Skolotāju dienā!

Vārkavas novada dome sveic Vārkavas vidusskolas, Rimicānu un Vanagu pamatskolas skolotājus svētkos!
Lai Jums izdodas iemācīt bērnus mīlet,
redzēt un sajust ar sirdi Latviju!

Meklētāja vaigs visiļgāk staro,
Patiesības kalns ir neatrodams, —
Bet, to meklējot, mūžs kļūst par dziesmu!

Sveicam Skolotāju dienā!

Rūšonas pagasta padome

Skaistākos ziedus, kas rasā mīrdz,
Gaišākos vārdus no visas sirds:
Lai veselība, izturība, darba griba,
Lai prieka mirķu spoža ziba!

Apsveicam Riebiņu pagasta izglītības iestāžu pedagogus
Skolotāju dienā!

Riebiņu pagasta padome

Tā ir sena, gudra zīja:
Sev un citiem prieku dot.
Ja tu dziesmu dziedāt proti,
Lai pēc tevis to vēl dzied!
Tāla ciena būs tev dota,
Cieņa, kura nenoriet...
Sveicam novada pedagogus
Skolotāju dienā!

Lai Jums daudz spēka, lai nenogurst
sirds un prāts, un rokas!

Rudzātu pagasta padome

Ik skolotājs ir burvis
Un enģeļis mazliet,
Jo, zināšanas sējot,
Caur gadsimtiem spēj jet.

Cienījamie pedagoji, mīli sveicam
Skolotāju dienā! Ne lauzt, ne pārveidot, bet
tikai kopīt un audzēt. Vadīt.

Būt kā stiprai aizmugurei un spožam
mērķim vienlaikus. Lai Jūs pavada
veiksme un izdošanās.

Saunas pagasta padome

Bagāts, tu esī, skolotāji!
Paveries apkārt — visam taču
pamatā tava pirmā stunda,
pirmais birts un pirmais
nākotnes sapņu nemiers.
Sveicam Jersikas pamatskolas
skolotājus svētkos!

Jersikas pagasta padome

Sveicam Skolotāju dienā Preiļu novada un
Preiļu rajona pedagogus!
Novēlam radošu enerģiju darbā un
laimi personīgajā dzīvē.
Preiļu novada dome

Tā ir liela lāime — dot un neprasīt,
Tā ir liela māka — cilvēcīgam būt,
Darba grāmatu ar mīlestību lasīt,
Un pašam tajā — mazam burtam būt,
Tā ir liela māka kopā būt ar jaudīm
Un tomēr sevi sevī saglabāt.
Sveicam Dravnieku pamatskolas
skolotāju profesionālajos svētkos!

Stabulnieku pagasta padome

NACIONĀLĀS ZINAS

Gada laikā Latvijā izmirst viena mazpilsēta!

Šī gada astoņos mēnešos Latvijas iedzīvotāju skaits sarucis par 8100 cilvēkiem. Gada laikā — no pagājušā gada septembra līdz šī gada septembra sākumam — iedzīvotāju skaits samazinājies par 10 900 cilvēkiem. Šī gada astoņos mēnešos Latvijā piedzīmēti 14 150 bērni. Mirušo iedzīvotāju skaits šajā periodā — 21 620 cilvēku. 2003. gada janvāri mirušo skaits bijis vislielākais — miruši 3330 Latvijas iedzīvotāji.

Prezidente neizsludina strīdīgos grozījumus ostas likumā

Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga trešdien vakarā nolēma nodot Saeimai otreižejai caurskatīšanai pašvaldību kritiķos grozījumus ostas likumā, kas būtiski palielinātu valsts ietekmi Ventspils un Rīgas bīrvostas valdē. Neizsludināt likumu prezidenti aicināja Rīgas un Ventspils dome, norādot, ka grozījumi ierobežo pašvaldību tiesības rikoties ar tām piederošo ipašumu ostas teritorijā.

Pasu nodeva nemainīsies

Valsts nodeva par pasu izsniegšanu līdz personu aplieciņu ieviešanai, kas paredzēta no 2004. gada 1. maija, paliks līdzšinējā — 5 lati, nolēmusi valdību. Agrāk valdība bija lēmusi, ka no 1. oktobra nodeva par pasu izsniegšanu būs 10 lati, taču šis lēmums grozīts.

Sagatavota pašvaldību likuma jaunā redakcija

Lielāku pašvaldību atbildību un izpildvaras nodalīšanu no lēmēvaras paredz Regionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas sagatavotā pašvaldību likuma jaunā redakcija. Likuma projektā ir reglamentēta tikai pilsētu un novadu pašvaldību darbība, noskoņojoties uz jauno situāciju pēc novadu izveidīšanas 2005. gada martā, kad likums stāsies spēkā. Projektā ir vairākas konceptuālai jaunas normas, tajā skaitā valdības pilnvarotā ministra tiesības atlaist pašvaldības domi, kas tagad iespējams tikai ar Saeimas lēmumu. Projektā noteikts arī, ka pašvaldību deputātu algas griestus noteiks valdība, kas tagad ir pašvaldību ziņā. Likumprojektā nemitis vērā, ka valsts funkciju izpildei jāpārēdz finansēšanas avoti, ko pieprasī pašvaldības.

Neaizmirstiet ziemas riepas!

Ceļu satiksmes drošības direkcija atgādina, ka no 1. oktobra Latvijā stājas spēkā. Ceļu satiksmes noteikumu punkts, atļaujot ziemas riepu lietošanu transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām. Speciālisti atgādina, ka vasaras riepas, iestājoties vēsam laikam, kad gaisa temperatūra būs zemāka par +5 grādiem, zaudē gan savu kvalitāti, gan bremzēšanas īpašības, jo vasaras riepu gumija aukstumā kļūst ciepta. Savukārt obligāti transportlīdzekļiem aprīkotiem ar ziemas riepām jābūt no 1. decembra līdz 1. martam, bet ar radzotām riepām atļauts braukt līdz 1. maijam.

Ziņas sagatavoja T. Elste

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADA DOMĒ

Turpinājums. Sākums 1. oktobra numurā.

Pārņem bilancē ielas un ceļus

Pamatoties uz LR Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas zemes kadastrālās vērtēšanas protokoliem, nolemts nemit uzskaitē Preiļu novada Aizkalnes pagasta centra pašvaldības ceļus un ielas 45,6 hektāru platībā ar kopējo vērtību 9120 lati.

Par novada teritorijas plānojumu

Pamatoties uz teritorijas plānošanas likumu un novada domes šī gada 19. februāra sēdes lēmumu, nolemts nodot sabiedriskajai apspriešanai Preiļu novada teritorijas

galīgo redakciju. Apstiprinātas Aizkalnes un Līču ciema robežas.

Plānojuma galīgo redakciju izskatīs novada domes sēdešī gada 21. oktobrī.

Atļauj projektišanas darbus

Domes sēde izsniegta atļauja uzsākt zemspiediena gāzes vada projektišanu Livānu ielā no esošā pievada līdz SIA «Sakura» un grāmatu namam «Latgale».

Par līguma apstiprināšanu

Izskatot sadarbības līgumu ar Latvijas Autoceļu direkciju par tranzīta ielu ikdienas uzturēšanas darbu organizēšanu 2004. gadā, nolemts šo līgumu apstiprināt un ieplā-

not līdzdalību Rīgas ielas ikdienas uzturēšanas darbu veikšanai.

Dzēsīs nodokļu parādu

Nolemts dzēst bankrotējušās SIA «Agate 97» nodokļu parādus par kopējo summu 5700,21 lats. Šis uzņēmums nebija samaksājis pašvaldības budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokli 4343,33 latu apmērā.

Būs iespējama ziņu par deklareto dzīvesvietu anulēšana

Dome pilnvaro Preiļu novada sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteju LR likuma «Dzīvesvietu deklarēšanas likums» robežās anulēt ziņas par deklarēto dzīvesvie-

tu. Šis lēmums stājās spēkā tā pieņemšanas brīdī. Saskaņā ar Latvijas Civilprocesa likuma vairākiem pantiem un MK attiecīgajiem noteikumiem no šī lēmuma pieņemšanas brīža viena mēneša laikā var iesniegt sūdzību Preiļu rajona tiesā.

Izsniezd atļauju restorāna atvēršanai

Izskatīts SIA «Malibu» direktora Jāņa Teilāna iesniegums un dota atļauja atvērt restorānu «Vilkus krogs» Preiļos, Liepājas ielā 46. Šī lēmumam izsniegt atzinums arī tirdzniecībai restorānā ar alkoholiskajiem dzērieni.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Preiļu novadā gatavojas apkures sezonai

SIA «Preiļu saimnieks» siltumapgādes un ūdens un kanalizācijas nodaļas vadītājs VLADIMIRS HARITONOVSS ir pārliecināts, ka līdz apkures sezonai, kura sākums jau pēc divām nedēļām, visi darbi būs galā un dzīvokļos būs silti.

Remontēja katlu mājas un sagatavoja speciālistus

Novada teritorijā (Preiļos, Aizkalnē un Līčos) SIA «Preiļu saimnieks» pārziņā ir astoņas katlu mājas. Vasarā atbilstoši grafikam tajās tika veiktā dažādi profilaktiskie remonti. Lielākie darbi šogad bija ieplānoti «Lauktechnikas» dzīvojamās mājās. Straujā virzās uz priekšu un līdz apkures sezonas sākumam tiks pabeigts remonts dalījā siltumtrašu siera rūpnicas mikrorajonā, pieslēdzot sešas dzīvojamās mājas. Darbi turpinās nākamgad, kopējais remontu apjoms — 56 tūkstoši latu.

Vai nākamgad būs VIP nauda?

Pagaidām, nav skaidrības par to, vai nākamgad Preiļu novada dome siltumsistēmas rekonstrukcijas noslēguma kārtai tiks piešķirti Valsts investīciju programmas līdzekļi 175 tūkstošu latu apmērā. Līdz šim programma tika atbalstīta. Iecerētā realizēšanai izmantoti arī pašvaldības līdzekļi un nemitī aizdevumi bankās.

Pēc V.Haritonova domām, atteikuma gadījumā nāksies nemitī ilgtermiņa kredītu, jo nākamgad paredzēts loti svārīgs darbs — pa jaunu maršrutu pievienot astoņas Rēzeknes ielas dzīvojamās mājas. Līdzšinējā trase iet gar vecā

● A.Upiša ielas dzīvojamā namu masīvā siltumtrases rekonstrukciju veic SIA «Preiļu sanehniķis» un apakšuzņēmējfirmā SIA «Leven» no Krāslavas. Cauruļu montāžu veic SIA «Preiļu sanehniķis» darbinieki Sergejs Masļakovs un Grigorijs Ivanovs. Foto: M.Rukosujevs

jiem kapiem, tā ir pārāk gara un rada ievērojamus siltuma zudumus.

Kurināmās jau sagatavots

Pagājušajā gadā apkurei tiek izmantoti 52 tūkstoši baram kubikmetru šķeldas un skaidu. Pēc iespējas vairāk šķeldu centīties izmantot arī šoziem. Visu vasaru bijušās linu rūpnicas teritorijā strādā šķeldošanas iekārta (iegādāts arī otrs šķeldotājs), pašlaik sagatavoti jau 18 tūkstoši kubikmetri. Par zāgu skaidu, šķeldas, nomālu piegādi SIA «Preiļu saimnieks» noslēgti līgumi ar 11 piegādātājiem.

V.Haritonovs teic, ka uzņēmēji savus pienākumus pilda godprātīgi. Tas ir izdevīgi abiem sadarbības partneriem — gan šķeldas patēriņā, gan zāgētavu saimniekiem.

Dabas gāzi izmantos tikai ziemā

Otrs siltumenerģijas avots ir dabas gāze, kuru centrālajā katlu mājā izmanto tikai apkures sezonas laikā. Pagā-

jušā gada sezonas laikā patēriņi 1 640 000 kubikmetri gāzes, kas izmaksāja gandrīz 140 tūkstošus latu. SIA «Preiļu saimnieks» pilnībā norēķinājies ar akciju sabiedrību «Latvijas gāze». Tuvākajā laikā ar gāziniekiem tiks noslēgts līgums arī par gāzes padevi jaunajai apkures sezonai, paredzams, ka 1000 kubikmetri dabas gāzes izmaksās aptuveni 92 latus.

Tarifi paliks nemainīgi

V.Haritonovs sola, ka siltuma tarifi netiks mainīti un šoziem paliks līdzšinējā līmeni, tas ir, 0,51 lats par vienu apsildāmās platības kvadrātmētru. Pēdējo divu gadu laikā sakārā ar ekonomiju, kas radusies siltumsaimniecības energoefektivitātes paaugstināšanas rezultātā, apkures tarifi ir ievērojami samazinājušies (no 57 santimēriem par kvadrātmētru). Taču, vai būs iespējams tālāks samazinājums, grūti prognozēt, jo zināms, ka turpmākajos gados pieauga dabas gāzes cenas.

L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasta: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktore).

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 1-53-07058, 1-53-07059 (zurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to ievērojējs.

Laikraksta publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpārlejot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Jūtos izmisusi, jo ģimenē esmu apdraudēta

● Akcija «Palīdzība vardarbībā cietušām sievietēm»

No 6. līdz 10. oktobrim Līvānu fonda «Baltā māja» organizē akciju «Palīdzība vardarbībā cietušām sievietēm». Šīs akcijas laikā ik dienas no pulksten 11.00 līdz 17.00 sievietes varēs zvanīt pa tālrungi 5381783. Viņas uzsklausīs psihologi un sarunā ar vardarbībā cietušajām sievietēm centīsies analizēt, kāds konkrētajā gadījumā ir vardarbības iemesls, ko darīt, lai tā neatkārtotos, un kur vērsties pēc palīdzības, lai varmāku sauktu pie atbildības. Krīzes situācijā nonākušām sievietēm būs iespēja saņemt konkrētu palīdzību.

Latvijas ģimenēs ik gadus tiek nogalinātas vidēji 35 sievietes. 120 sievietes tiek smāgi piekautas, stāstīja fonda «Baltā māja» psihologe Dzintra Anspoka. Nav uzskaitīti vieglākas piekaušanas gadījumi, jo sievietes ne vienmēr griežas tiesīsbargājošās institūcijās pēc palīdzības. Fiziskā, emocionālā un psiholoģiskā, arī seksuālā vardarbība pret sievietēm mūsu sabiedrībā ir izplatīta parādība, teica Dzintra Anspoka. Cietušās sievietes nereti ir griezušās pie psihologiem pēc padoma, taču bieži vien pēc pirmā apteklējuma viņām atkal rotas bailes un kauns runāt par avām grūtībām, viņas nav

gatavas turpināt sadarboties ar psihologu. Novērotais fonda «Baltā māja» psihologus pamudinājis veikt šādu veida akciju. Tā domāta gan palīdzības sniegšanai, gan arī tāpēc, lai apzinātu reālo situāciju, kāda ir Līvānos un apkārtne.

Viens no akcijas mērķiem ir arī iedrošināt sievietes runāt par to, kas viņām ir sāpīgs. Nereti kaimiņi, radi, tuvinieki zina par ģimeni, kurā reāli pastāv vardarbība, sieviete cieš. Kāpēc sievietes negriežas pēc palīdzības policijā? Tāpēc, ka ir kauns, vai arī tāpēc, ka baidās no varmākas, stāstīja psiholoģe. Un arī apkārtējie cilvēki jūtas nedro-

ši, baidās runāt par šo tēmu, neiejaucas.

Vai ar to vien, ka akcijas laikā sieviete būs piezvanījusi uz norādīto tālrupa numuru, un vienas reizes saruna nesis kādas izmaiņas, izbeigs vardarbību ģimenē? Ir jāpieliek daudz pūļu arī pašai sievietei, lai viņa būtu gatava sevis labād kaut ko sākt darīt, teica Dzintra Anspoka. Vardarbībai ģimenē ir raksturīgs tas, ka tā atkārtojas ciklveidīgi. Viss sākas ar spriedzes pieaugšanu, sievietes vainošanu, pazemošanu, kas pārvēršas vardarbības aktā, pēc kurā seko samierināšanās un piešošanas lūgumi. Psihologi šo trešo cikla fāzi dēvē par medusmēnesi. Sievietēm ir ļoti grūti pārraut šo ciklu. Arī uz psihologu konsultācijām sievietes visbiežāk ierodas pēc vardarbības akta, kad viņām liekas, ka tā vairs tālāk ne-spēj dzīvot. Bet pēc tam pazūd, jo ģimenē atkal sācies medusmēnesis.

Stāstīsim par nepieciešamību griezties policijā, pār-

runāsim drošības plānu, ko sievietei darīt, kad sākas vardarbībs uzbrukums, akcijas gaitā atklāja psiholoģe. Tieks domāts arī par atbalsta grupas sievietēm izveidi. Ja vardarbībā cietušās sievietes izteiks šādu vēlēšanos, tad atbalsta grupa tiks veidota. Tā dos iespēju satikties sievietēm ar līdzīgām problēmām, bet grupas darbības principi balstīsies uz informācijas par citiem dalībniekiem neizpaušanu ārpus grupas, par dalībnieku savstarpējo atbalstu un pieņemšanu, tiesībām izvēlēties, kad un cik lielā mērā runāt par sevi.

Līdzīga veida akciju vardarbībā cietušām sievietēm Latvijā veicis krīzes centrs «Skalbes».

Akcijas «Palīdzība vardarbībā cietušām sievietēm» laikā Līvānu, novada un rajona cietušās sievietes tiks uzsklausītas pa telefoni 5381783.

L.Rancāne

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzsklausīsim pa tālr. 1-53-07056.

Kam pieder vēsture?

Televīzijas diktore, vecumā no 25 līdz 30 gadiem, uzmanīgi, lai nesajauktu vārdus, rīta ziņas nolasa tekstu par Tautas frontes gadadienu. Pēc tam viņa papildina tekstu ar paskaidrojumu, kas ir Tautas fronte, ko tā apvienoja un ko darīja. Tā, lūk. Pagājusi tikai viena desmitgade, kopš tautfrontes un tauta, kas to atbalstīja, atvilk elpu pēc kopīgi padarītā darba, bet gandrīz pusei no sabiedrības, cilvēkiem apmēram līdz 35 gadiem, jau ir visai vājš priekšstatis par 10 – 15 gadus veciem notikumiem.

Kur nu vēl par tālāku pagātni.

Šajās dienās iznāca saskarties ar prasībām, kādās tiek izvirzītas nepilsoniem naturalizācijas gaitā attiecībā uz zināšanām Latvijas vēsturē. Sagatavota pat speciāla vēstures grāmata, bez tam viņiem jāapgūst Satversme. Galvoju, ka tikai reti kurš no īstenajiem pilsoniem Latvijas vēsturē spētu uzrādīt tādas zināšanas, kādās nepieciešamas naturalizēties gribētājiem. Un Satversmi rokās turējuši visai maz cilvēku. Diemžēl visi īstenie pilsoni, kuri skolās gājuši padomju laikā, tā arī palikuši ar zināšanām par Latvijas vēsturi padomja laika traktējumā. Šajās zināšanās ir divaini, nosodoši termini, kā, piemēram, kulaki, kas piedzīvoja masveida izvešanu, ir divaini traktējumi par 1940. gada notikumiem Latvijā, ir tā laika ideoloģijas garā uzburta nereāla Krievijas vēsture, bet ir totāls tukšums arī par Krievzemes zemniecības iznīcināšanu tā saucamajā atkulakošanas laikā. Šeit varētu minēt simtiem piemēru, bet galvenais nemainās, — joprojām viena sabiedrības daļa, un pat lielākoties arī mūsu Saeimas deputāti dzīvo ar padomja laikos sacerētās, nepatiesās vēstures zināšanām. Nepatiesām zināšanām par savu zemi, par austrumu kaimiņiem, par rietumu valstīm un citām pasaulei. Ir cilvēki, kas tomēr pa šiem gadiem pašmācības ceļā cēnsās uzzināt un izpētīt ko vairāk, jo nu patiesi ir plaši pieejami informācijas avoti, no kuriem izrādās, ka vēsture īstenībā nav vis tāda, kāda mācīta skolā.

Lai vēstures notikumus izprastu, tie vispirms ir jāzina. Kādā sarunā ar visai jaunu cilvēku viņš atzinās, ka apbrīno ebreju tautu. Kā tā prot un spēj panākt, ka pret to izdarītajos noziegumos tai visi atvainojas un prasa piedosānu un, nedod, Dievs, baidās kaut ko izteikties, lai atkal netiku pārprasti. Latviešiem pietiek pateikt, — klusējiet ar un par savām izvešanām, genociidiem, represijām, legionāriem, un vini patiesām bailīgi pieklust. Jo bieži vien lāgā nezina savu vēsturi, dzīvo ar nepareizām zināšanām un trūkst argumentācijas aizstāvēties.

Un ko māca šodien? Diemžēl ar Latvijas vēstures apgūšanu arī patlaban ir, kā ir. Vēstures grāmatās smalki preparēti un attēloti notikumi no sensēnas vēstures, bet ar visjaunākajiem laikiem bēdīgi. Varbūt tāpēc, ka Saules kaujas rīkotāji vairs nevar protestēt, ja arī viņu ideāli, zaudējumi vai uzvaras nav attēloti gluži tā, kā vajadzētu, bet mūsdienu vēsture ir pārāk politizēta un vēsturniekiem labāk to neaiztikt. Bez maz katra partija vēsturi vēlētos atstātīt savā mērēcē.

Televīzijas ekrānā vērojot vienu otru politisko komentētāju, pārāk pašpārliecīnātā pozā, balsī un uzvedībā iegrozot vienu otru valsts dzīves notikumu sev tūkamā traktējumā, sāk likties, ka veidojas jauni monarhi. Politikas monarhi, kas pašīksminoties pretendē uz absolūtu patiesību, deklarējot «es zinu».

Bet vēsture? Tā pieder pati sev. Ne analītikim, ne partijai, ne valdībai, ne vēstures grāmatas sacerētājam, pat ne vēstures skolotājam.

L.Rancāne

Aicina ziedot Līvānu atbrīvošanas piemineklīm

Līvānu novada dome ir uzsākusi aktīvu darbību Līvānu atbrīvošanas pieminekļa atjaunošanā, taču trūkst līdzekļu, lai restaurētu lielgabala stobru un uzstādītu to pilsētas parkā, tādēļ uzsākta ziedoju mu vākšanas akcija.

Pieminekli — uz postamenta uzstādītu lielgabala stobru — Līvānos uzstādīja 1935. gada maijā, tā godinot 19. gada 3. oktobrī Līvānu atbrīvošanas kaujas kritišo karavīru piemītu. Līvānu atbrīvošanas cīņām bija būtiska loma visas Latgales atbrīvošanā no lielinieku jūga. At-

brīvošanas operācijai bija gan stratēģiski, gan morāli svarīga nozīme, jo, ieņemot nocītināto Līvānu pilsētu un dzelzceļu staciju, karavīri pārliecinājās, ka var uzvarēt arī skaitliski pārāku un apbrūnojumā spēcīgāku ienaidnieku. Sākotnēji bija doma uzstādīt piemīnas plāksni brīvības cīnītājiem, taču līvānieši uzskatīja, ka nepieciešams piemineklis. Tā uzstādīšana izmaksāja 3000 latus, un šo summu veidoja organizāciju, privātpersonu un draudžu ziedoju. Padomju varas gados piemineklis tika nojaukts un tā vēsturiskais stobrs — sagriezts metālūžos, taču domu par pieminekļu atja-

nosanu līvānieši loloja visus šos gadus, bet dažādu apstākļu dēļ to neizdevās īstenot. Šogad Līvānu novada pašvaldībā tika izveidota pieminekļa atjaunošanas komisija un, pateicoties Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieka Jāņa Klauža iniciatīvai, ir izdevies iegūt vēsturiskajam līdzīgu lielgabala stobru, kas tiks izmantots pieminekļa atjaunošanā. Sobiņi rit darbs pie atjaunošanas projekta izstrādes, kas paredz gan pieminekļa postamenta izbūvi, gan lielgabala stobra restaurāciju, uzstādīšanu un apkārnes labiekārtošanu. Atjaunoto pieminekļu paredzēts uzstādīt tā vēsturiskajā vietā pilsētas parkā, un plānots, ka tas varētu notikt 2004. gada 3. oktobrī, jo tieši tad aprīt 70 gadi, kopš pieminekļa pamatakmens svīnīgās ielikšanas. Diemžēl pieminekļa atjaunošana ir atkarīga no finansīšlājām iespējām, un līdzekļu darbu pabeigšanai trūkst. Tādēļ ikviens Līvānu patriots ir aicināts savu iepēju robežas finansiāli atbalstīt atbrīvošanas pieminekļa atjaunošanu. Ziedoju mu konta numurs ir 00070002

Akciju komercbankā Baltijas Tranzītu bankas Līvānu filiālē. Lielāko ziedotāju vārdi tiks iegravēti piemīnas plāksnē pieminekļa pakājē.

G.Kraukle

Dāvana skolotājiem – biletēs uz operu

Sīlukalna pamatskolas skolotājiem savu profesionālo svētku priekšvakarā priečigu pārsteigumu sagādāja Sīlukalna pagasta padome.

Pedagoģiem pašvaldība dāvināja biletēs un izrādi «Putnu opera», kā arī apmaksāja autobusu. Arī pagājušajā gada pagasta padome bija saņējusi līdzīgu dāvanu – biletēs uz izrādi Dailēs teātrī.

Kā informēja Sīlukalna pamatskolas direktore Marija Bernāne, Skolotāji dienas priečivakarā saņemti daudzi jauki apsveikumi. Katrā klase bija pacentusies sagatavot kādu priekšnesumu, skolo-

tājiem pasniedza ziedus. Skolas padome pedagoģiem velīja skaistu apsveikumu, uzdāvināja ziedus, svecīti un torti.

L.Rancāne

Tirdzniecības ziņas (Ls/kg)

Gala, zivis, piena produkti, olas	Līvānos	Preiļos	Līvānos	Preiļos	Līvānos	Preiļos
Gurna gaļa	1,79	1,70-1,80	Aitas gaļa	1,60-1,70	Āboli	0,15-0,20
Plecis	1,40	1,65	Piens	0,15	Kāposti	0,10
Kakla karbonāde	2,20	1,80-1,90	Krējums	0,80-1,0	Skābēti kāposti	0,35-0,40
Karbonāde	2,65	2,50	Biezpiens	0,50-0,60	Pukkāposti	0,40
Kārtaine	1,49	1,50-1,60	Sviests	1,40	Kolrābji	—
Speķis	1,10	1,10-1,30	Siers	1,50	Mārrutki	—
Salīts speķis	1,0-1,40	—	Renēges (svaigas)	0,40	Kabači	0,12
Žāvēta gaļa	0,90-3,0	—	Karpas	1,30	Paprika	0,60-0,80
Galva	0,60-0,70	0,60-0,65	Raudas	—	Asie pipari	0,15 (gab.)
Stīlbini	0,58	0,90	Līdakas	—	Puravi	0,30
Kājas	0,40	0,65	Plauži	—	Tomāti	0,35-0,55
Ribīnas	1,0-1,40	1,10-1,20	Paijalu olas	1,0 (20 gab.)	Kiploki	0,18 (galv.)
Kauli	0,50-0,60	0,85	Dārzeni, augļi, ogas, medus	—	Ziemas kiploki	—
Aknas	1,30	1,20	Kartupeļi	0,08-0,10	Šipoli	0,20-0,25
Sirds	1,0	1,20	Bietes	0,20	Lociņi	0,10 (bunt.)
Plaušas	0,70	0,85	Vārītas bietes	—	Dilles	0,10 (bunt.)
Nieres	0,70	—	Burkāni	0,15	Rutki	0,20
Mēle	2,0	2,0	Dzērvenes	0,50	Seleriju saknes	0,80
Tauki	0,65	0,50-0,70	Cidonijas	0,30-0,40		

Brāļu dārgais valasprieks

Sākums 1. lappusē.

— Tagad *moskvīčā* viss ir ideālā kārtībā un pilnībā oriģināls. Ja restaurē vecu automobili, tad vienam ir jāatbilst oriģinālam, — retro mašīnu atjaunošanas galveno principu uzsver Olegs. Abas mašīnas ir braukšanas kārtībā. *Moskvīčs* pat izcietis visas tehniskās apskates grūtības, — krasīšanu un piekāigu vērtēšanu. Viss atzīts par pieņemamu, tikai stūres iekārtā nācīes samainīt kādu detaļu.

Garāžā vēl ir divas *pobedas*. Vienu no tām tiek restaurēta. Jāsmeklē atbilstošs spārns, durvis. Otra nopirkta detalām.

Olegs nenodarbojas ar pasūtījuma darbiem, bet retro mašīnas restaurē un veido to kolekciju savā priekā pēc. Rindas kārtībā ir divi autiņi «Volga 21», viena rūpīnīcas konveijeru atstājusi 1966., otra 1964. gadā. Restaurēšanas process uzsākts arī pie «GAZ 69», kas ir 1966. gadā izlaists auto.

Ar restaurēšanu sācis aizrauties pirms četriem gadiem, kad izlaisti sludinājumu par vecas *pobedas* pārdošanu. Aizbraucis, apskatījis, un ar to mieru arī pauzējis.

Pērk rokturi, piedevām mašīnu

Vajadzīgās detaļas ne ar ugumi nesamēklēt, jo tādas mašīnas vairs nekur neražo, stāsta Olegs. Tās gan atrodamas šķūnos, nojumēs, darbīcas, taču pierder kam citam.

Jāklausa, jāuzzina no paziņu pažīnām. Un, ja arī uzzināsi, tad ne vienmēr pašreizējais īpašnieks to vēlēsies pārēdot. Pēc viena mašīnas spārna nācīes brauktu uz Ilūksti. Pēc durvīm — uz Rēzekni. Pie mēram, rokturis, kas bija vajadzīgs restaurējamajai mašīnai, no pirkts ar visu mašīnu, jo citādi īpašnieks nav bijis ar mieru to iztirgot. Detaļām paredzēto mašīnu atvedis no Daugavpils. Piecdesmito, sešdesmito gadu mašīnas sen jau pārkausētas lūžņos. Tās, kuras saglabājušās, lielākoties ļoti bēdīgā stāvokli. Īpašnieks ar mieru atdot par desmit, divdesmit latiem, bet ar šādu krāmu arī Olegam vairs neesot, ko iesākt. Viņš galvenokārt meklē tādas, kurām saglabājies oriģinālais izskats. Kad īpašnieki jūt pircēja interesi, cēna tiek uzsista. Patlabān nolūkota 1938. gadā ražota automašīna «Opel Capitan». Pašam vien jāapmaksā arī treilera pakalpojumi, lai autiņus pārvestu.

Kad kārotā mašīna tomēr dabūta, sākas ļoti naudītīgais atjaunošanas process. Piemēram, *volgas* pārkāsošanai vajadzīgi trīs litri krāsas. Viens litrs vācu krāsas maksājot 36 lati. Plus krāsotāja darbs. Nolietoto mašīnu iegādei un to atjaunošanai iztērēta iespādīga summa. Abiem brāļiem ir ģimenes, sievas un bērni. Neva-

rētu teikt, ka dzīvesbiedres par šāda veida naudas izlietošanu būtu stāvā sajūsmā, atzīst gan Olegs, gan Viktors.

Salonu apdare

Restaurētā *moskvīča* salonā sēdekļu polsterējums un pārvalki, griesu, paneļu apšuvums saglabājies, bet *pobedas* salonam nepieciešamais materiāls vēl jāmeklē. *Pobeda* noripojusi apmēram 20 000 kilometru. Pārējās vairāk.

Interesanti, ka tā laika mašīnas tika izlaistas divām šķirām — «kungiem», kas bija luksus mašīnas un nokļuva ministriju un citu augstu iestāžu rīcībā, kā arī parastajai tautai. Luksus mašīnām bija labāka īekšējā apdare, bet no ārienes tās gan pārāk neatšķirās.

Pirma reizi retro spēkratu skatē

Vecie automobiļi no malu mālam aizvadītājā vasarā ieradās Rēzeknes rajona zemnieku saimniecībā «Untumi». Ar cienījamiem tehnikas pasaules eksemplāriem bija pārstāvēts Motoru muzejs no Rīgas. Starp interesentākajiem eksponātiem noteikti bija ierindojams arī radiožurnālistu autobuss, ko daudzi atceras no filmas «Baga vasara». Pēc tam retro mašīnas garā virtenē rīnkoja pa Rēzekni. Noslēgumā notika autiņu parāde, kuras laikā katram īpašniekam bija jāatbild uz intervijas jautājumiem.

Kolekcija papildinās

Kāda daļa no Olegam piederošā veco automašīnu parka izvietota arī Preiļos. Viņš stāsta, ka pilsētā atrodas «Volga 21». Tās ir mašīnas, ko Krievijas autorūpniecībā sāka rāzot pēc pirmajām *pobedām*. «Volgas 21» krāsošana un špaktelēšana patlaban uzticēta meistara ziņā. Preiļos atrodas vēl viena veca izlaiduma *pobeda*. Pavism kopā Olegam pieder astoņi automobiļi dažādās tehniskās stāvokļa stadijās, — restaurēti, patlaban remontējami un savukārt gaidoti.

Kādreizējās kolhoza darbīcas, ko abi brāļi ieguvuši privātpāšumā, gandrīz izjauktā veidā skatāms kāds braucamais, kas tautā tiek devēts par «gaziku». Noņemta virsbūve, no mašīnas skatāms tikai apakšējās dalas vraks. Restaurēšanas process tā arī notiekot. Vispirms izjauc pa detalai, pēc tam skatās, no kā salikt atpakaļ.

Viktora iolojumi

Spēkratu rindas noslēgumā — kvadrocikls. Tāds ir nopērkams par trim tūkstošiem latu. Bet Viktors no pirmās līdz pēdējai detalai to radījis pats savām rokām. Viktors tiešais darbs ir autovadītāja pienākumi rajona padomē,

● Molotova vārdā nosauktās automobiļu rūpīnīcas pirmie ražojumi Olega (no labās) un Viktora Boļšakovu rokās piedzīvojuši otru atdzīmšanu.

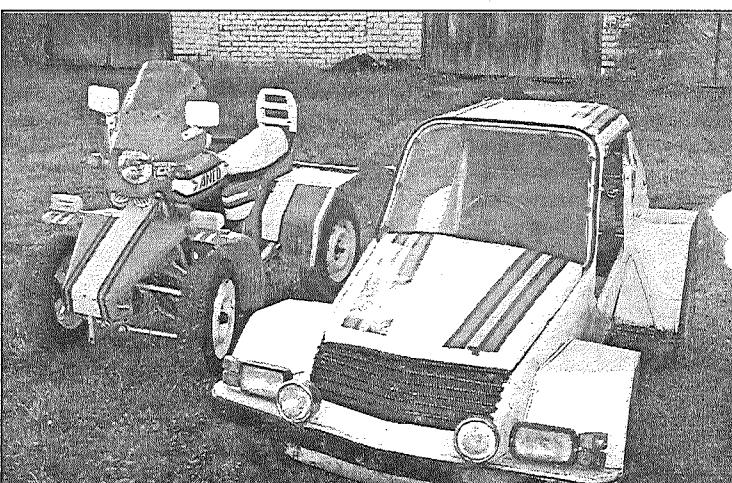
viņš strādā arī Preiļu tehniskās jaunrades centrā. Viņa vadītā pulcīnā zēni meistarō mopēdus, velosipēdus un līdzīgus braucamirkus. Kvadrocikla dzīnējs, tverne un sēdeklis ķemts no motocikla «Java».

Blakus kvadrociklam — 1983. gadā, mācoties tehnikumā, izgatavota bagijs. Viktors ir iesācis, bet finanšu trūkuma dēļ nav pabeidzis divu sniega motociklu konstruēšanu.

Pie autobusa stūres tuvos un tālos cejos

Olega darba dienas aizrit pie autobusa stūres, tuvos un tālos reisos pārvadājot pasažierus. Viņiežāk viņam sanāk doties uz Rīgu. Vasarā kopā ar pārinieku braucis uz Slovākiju, vedot kalnā kāpēju orientieristu grupu. Pirms pāris nedēļām uz Ukrainu vedis autospīdvejistu grupu no Daugavpils un Jēkabpils. Priecājas līdzi sportistiem, ka Ļvovā un Rovnā sacensībās ieguvuši pirmo vietu.

Pasažieru autobusa vadītāja darbs ir smags un ļoti atbildigs. No šofera izveicības, prasmes un atbildības vistešākajā veidā ir atkarīga pasažieru dzīvība. Ir dienas, kad Olegam jāceļas jau divos naktīs, jo pulksten trijos jādodas reisā. Ziemā ap to laiku ceļi vēl nav attīrīti no sniega. Rudenī nereti jākulās cauri biezās miglas sienai. ļoti apgrūtinoši braukt pirms Dienās un piektdienās, kad uz ceļiem intensīva transporta kustība, bet Rīga — Daugavpils šoseja šai mašīnu plūsmai ir par ūsu. Ar garo, neveiklo autobusu grūti veikt apdzīšanas manevrus. Bet pasažieri to pat nedrīkst nojauj. Viņiem ir svarīgi laikā nokļūt galapunktā. Par autobusa vadītāju Olegš strādā jau trīspadsmito gadu. Piedzīvoti dažādi gadījumi. Piemēram, uzbrukums Madonas autostacijas tualetē, kad divi noziedznieki centās atņemt

● Kvadrocikls un bagijs tapis pēc Viktora ieceres.

Foto: M.Rukosujevs

naudu. Olegs neslēpj, ka licis lietā savu spēku un uzbrucējus atstājis guļus stāvokli. Policijai par uzbrukumu neziņojis, jo vairāk domājis, kā laikus paspēt galapunktā un juties priečīgs, ka nauda, bet vēl jo vairāk autovadītāja tiesības, kas bija vienā somīnā ar naudu, no sārgātā.

Neaizmirstams gadījums, par kuru pirms pāris gadiem rakstīja arī «Novadnieks» bija ledū ielūzušu, sliksuošu bērnu izglābšana Rēzeknes rajona Feimanos. Notikušo Olegs pamanija reisa laikā.

Reizēm celabiedrus un šoferu traucē kašķīgi, uzmācīgi piedzīrušies pasažieri. Pēc kāda laika reibuma pievarētie iemieg. Ko ar tādu iesākt? Jo sevišķi ziemā. Ne sēdināsi taču cilvēku saltumā cēlmalas kupenā. Pasažieri nākas aizvīzināt līdz policijai.

Olegs par mašīnām stāsta ar mīlumu. Sī jānokrāso, tai vajadzīgas jaunas durvis un spārni. *Pobedas* nevajagot daudz metināt, jo tās maz sarūsējušas, gatavotas no cinkota materiāla. Savā laikā notiekti bijušas izturīgākas par mūsdienē ārzemniecēm. Vari staigāt pa jumtu, nekas nenotiks, saka

Olegs par «večīnām» un atklāj arī, ka mašīnu sānos bijuši iebūvēti pret trieciņiem izturīgi stieņi. Interesentiem Olegs var nolasit vēselu lekciju par vieglo automašīnu būves attīstību. Labprāt nodibinātu arī rajonā veco autiņu cienītāju klubīnu, ja vien atrastos tādi prientuziasti.

Sapņi par nākotni

Arī Viktors ar mikroautobusu pārvadā pasažierus. Nav jau svarīgi, vai autobusā 60 vai seši pasažieri, Viktors saka, atbildība par katra drošību tikpat liela. Tāpat kā brālis aizrāvies ar mašīnu lie-tām, taču pievērsies arī zemes gaba-laapsaimniekošanai. Viņš ir pārliecīnāts, ka ar laiku izdosies sasniegt savu sapni un iekārtot at-pūtas bāzi, kurā retro automobili būtu apskates objekts. Nosusināts mākslīgais, pārpurvījies ezerīš, izrakts dīķis, kurā varēs peldēties, audzēt zivis, ierīkotas slūžas. Viktors stāsta, cik daudz darba ieguldīts, lai attīrītu šo zemes gabalu, uz kura atradās kolhoza mehā-niskās darbīcas. Metāllūži no zemes līduši laukā kā akmeņi.

L.Rancāne

Rudzātos sacentās Latvijas labākās tūrisma komandas

Rudzātu vidusskolas komanda uzvara vecākajā grupā, Līvānu 1. vidusskolas tūristiem — trešā vieta vidējā grupā, ar šādiem rajona tūristu panākumiem noslēdzās Latvijas skolēnu sacensības sporta tūrismā «Rudzātu kauss — 8».

Tajās piedalījās valsts labākās sporta tūrisma komandas no Lat-

vijas skolām. Sacensības tradicio-nāli ik pēc diviem gadiem organizē Rudzātu vidusskola. Šogad tās notika 25.-27. septembrī. Uz sacensībām ieradās 25 komandas no Līvāniem, Liepājās, Saldus, Bauskas, Rīgas, Madonas, Jelgavas. Pirmo reizi bija pārstāvēta arī Rēzekne.

Trijū dienu sacensības sākās ar komandu cīņu tūrisma rallijā, kas

notika Steku silā. Tūristiem bija jāveic trase septiņu kilometru garumā un trīspadsmit posmos jātieki galā ar tūrisma tehnikas un orientēšanās elementiem.

Ošas upes krastos bija iekārto-ta tūrisma tehnikas trase. Tā no sacensību dalībniekiem prasīja daudz iemaņu un veiklības, jo upē bija jāpārvār vairākas reizes un dažādos veidos. Tūristi cēlās tai

un arī skolas absolventi ieguldīja daudz darba. Vislielāko darba ap-jomu veica skolotāji Veneranda Sprīnģe un Jānis Pintāns.

Tik plašā apjoma sacensību rīkošanā neiztikt arī bez sponsoru atbalsta. Skolas līgumam palīdzēt atsaucās vairāki uzņēmumi, kā arī Rudzātu pagasta padome un Zemessardzes 35. bataljons.

L.Rancāne

Latvijas Tautas frontei – 15 gadi

Pirms 15 gadiem, 1988. gada 8. un 9. oktobrī, Rīgā notika Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongress. Šis laiks palicis Latvijas vēsturē un cilvēku atmiņā ar lielu uzdzirkstēšanos, ar vienotību mērķos un sapņos. Pirmie sarkanbaltsarkanie karogi, pirmās tautfrontiešu grupas pilsētās un lauku pašvaldībās. Nenoliegsim, arī bailes un neziņa, jo tautas vēlme pēc brivas un neatkarīgas valsts varēja tikt iznīcināta.

Tautfrontiešu kustība aptvēra 230 000 dažādu tautību cilvēku Latvijā un tai bija raksturīgas nevardarbīgas cīņas formas pret pastāvošo komunistisko režīmu. Nebūt ne visu no tā laika ideāliem esam spējuši saglabāt līdz šodienai. Taču galvenais ir panākts – dzīvot neatkarīgā valstī un esam izvēlējušies ceļu, ko jau gadu desmitiem iet citas Eiropas tautas.

Bēri, kas dzima tajā nedrošajā laikā pirms 15 gadiem, sasniegusi pusaudzī vecumu. Daudz kas no toreiz notikušā viņiem liekas sveši, neizprotams un pat divains – tukšie veikalni plaukti, rindas pēc pirmās nepieciešamības preču talonim, OMONiešu draudi, dzelondrātis un barikādes Rīgas centrā. Iespējams, ka esam klūdījušies un līdz šim pārāk maz saviem bēriem esam stāstījuši par notikumiem, kas Latvijas vēstures gaitu pagrieza diametrāli pretējā virzienā. Bet vēl jau ir laiks, vēl ir iespējas – Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja krājumos ir daudz materiālu par Latvijas Tautas frontes pirmajiem soļiem rajonā. Šoreiz publicējam fotografiju un fragmentus no aktīvāko tautfrontiešu atmiņu pierakstiem.

No Edgara Mukāna atmiņām

(pierakstīts 2000. gada 10. aprīlī)

— Mani Tautas frontē iesaistīja skolotājs Arvīds Pošeiko. Avīzē bija sludinājums par LTF dibināšanu un es aizgāju uz sanāksmi kultūras namā. Visi gāja pie mikrofona un brīvi runāja par to, kā mums nav – veikalā desu utt., nebija nekādas virzības. Es arī gāju pie mikrofona un teicu, ka beidzot jāsāk veidot Tautas frontes grupas un jābrauc ar dokumentiem uz Rīgu.

Kad Preiļu 1. vidusskolā, kur es strādāju, jau bija noorganizēta LTF grupa, braucu uz Rīgu to reģistrēt. Satiku Sandru Kalnieti, aprunājāmies un viņa man iedeva ielūgumu uz LTF dibināšanas kongresu. Par kongresa delegātiem sanāksmē tika izvirzīti Jānis Eiduks no Jersikas, Uldis Silīns no Livāniem, Arkādijs Višnevskis un Jāzeps Ansopoks no Preiļu puses.

Pirmajā LTF domes sēdē saobrauca cilvēki, tādi paši *zaļi* kā es. Bija redzams, ka tie, kas organizē, visu arī nosaka. Radās sajūta, ka viss ir izplānots, ka augšējiem nekas nedraud, ka viss rit pēc scenārija. Nākamajās domes sēdēs *zaļie* noorientējās, sāka izvirzīt un aizstāvēt savas idejas. Bija jūtama stīvēšanās starp LTF vadību un domi, strīdi par pilsonības jautājumiem un citiem. Arī uz mani skatījās greizi. Biju izvirzīts valdei, bet manu kandidātūru noraidīja kā radikālu.

Piedalījos arī Baltijas asamblejā, kur noskoņojums bija pacilāts, milzīga vienotības sajūta. Tika izteikts atbalsts Baltkrievijas brīvības cīnītājiem. Bija skaidri redzams, ka notiekošais ir nevis tautību cīņa, bet ideju cīņa. Par to uzrakstīju rajona laikrakstam, rak-

● Preiļu rajona tautfrontieši vienā no manifestācijām Rīgā.

No Arkādija Višnevskā atmiņām

(pierakstīts 2000. gada 4. aprīlī)

— Visu savu apzinīgo mūžu neesmu varējis ciest pakļautību svešām varām, tāpēc trešā atmoda man bija iespēja cīnīties pret svešvaras kundzību pār latviešu tautu.

Pēc Rakstnieku savienības kongresa, kurš notika 1988. gada jūnija sākumā, lasīju rezolūciju un brīnījos par to, ko mūsu intelleģence uzdrošinās pateikt. Vēlāk LNNK Rīgā Arkādijas parkā organizēja mitīnu. Uz to braucām arī mēs – es, Juris Brics, Eduards Pastars, Jānis Upenieks. Mitīnu bija aplenkuši miliči, likās, viņu ir vairāk nekā mitīņa dalībnieku. Pat bail palika. Runāja Berklavvs, Dobelis, Repše, un galvenokārt par atdalīšanos no PSRS, kas man

tajā brīdī likās par strauju darīts.

Madonā bija Tautas frontes dibināšanas konference un es kopā ar sievu bijām aizbraukusi paskatīties, kā to dara. Tur pat partijas komiteja atbalstīja LTF. Biju nepacietīgs, nevarēju sagaidīt, kad kāds kaut ko beidzot darīs Preiļos. Sāku organizēt. Pie manis uz mājām atnāca Juris Brics, Stanislavs Mikulāns, Jānis Upenieks. Norunājām, ka veidosim savu nodaļu. Par šo saņāsmi bija uzzinājusi Baiba Dumane, piezīmīja un teica, lai viņu arī pieraksta iniciatīvas grupā.

Aiznesu uz «Leņina Karogu» sludinājumu par LTF veidošanu un aicināju interesentus atbalstīt mūs. Pēc sludinājuma pie manis nāca daudzi, atceros Edgaru Mukānu, Anitu Muzikanti, Veltu Kajvu. Sarunājām, ka rīkosim dibināšanas konferenci kultūras namā. Šķiet, tas notika augusta beigās vai septembra sākumā.

stīju arī par strēlnieku tēmu. Šīs publikācijas izsauca lasītāju reakciju, noņēma cilvēkiem bailes, iedrošināja.

Loti daudz darba ieguldījām vietējo padomu un Augstākās Padomes vēlēšanu sagatavošanai.

Preiļos LTF vinnēja, un tas bija liels ieguvums, īpaši Latgalē.

(*Sagatavots pēc Preiļu vēstures un lietišķas mākslas muzeja materiāliem.*)

Turpinājums nākamajā numurā

REKLĀMAS, SLUDINĀJUMI

Pārdod

govi, ir izvēle. Tālr. 9844055;
kartupeļus. Tālr. 5330550, 5973193;
lopbarības kartupeļus 0,02 Ls/kg. Tālr.
5273655, 6339516;
pusautomātisko metināšanas aparātu. Tālr.
9864886;
vai izrē 1.-st. dzīvokli Aglonā. Tālr. 6283788,
7450895.

Pērk

muižu mēbeles. Tālr. 9229713.

PĒRK skujkoku zāgbalķus,
sīkbalķus, papīrmalku.
Tālr. 9406920, 6465057.

PĒRK kailcirtes, mežus
par augstām cenām.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 6418626, 6465057.

PĒRK zāgbalķus,
papīrmalku, finieri, sīkbalķus.
Tālr. 9148290.

Firma (lic. nr. 4 – 1255)
Liepu ielas garāžā no iedzīvotājiem
iepērk krāsainos metāllūžus.
Tālr. 5321424.

PĒRK cirsmas, mežus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9228725, 6418626.

SIA KRISTA Jēkabpilī, Ā.Eksnes ielā 5
pērk cirsmas, mežus īpašumā.
Tālr. Jēkabpilī 9404266, 9185081;
Preiļos 9506186; www.krista.lv

veic meža inventarāciju un plānošanu.
Tālr. 9188345;

FSC zājā sertifikāta iegūšana.
Tālr. 7228835, tālr./fakss 9426524.

Pērk
bērza finierklūčus, B šķira, diam. no 21, Ls 16-18
bērza finierklūčus, 1. šķira, diam. no 24, Ls 32
bērza papīrmalku, diam. no 6, Ls 9
egles papīrmalku, diam. no 6, Ls 11
priedes papīrmalku, diam. no 6, Ls 9,50
egles sīkbalķi, diam. no 14, Ls 27
priedes sīkbalķi, diam. no 14, Ls 24
egles balķi, diam. no 18, Ls 30.
Tālr. 5874239, 9404266; www.krista.lv

UZMANĪBU,
«NOVADNIEKA» ABONENT!
Speciāls piedāvājums –
abonēšana ar atlīko
maksājumu!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____

LV-53 _____

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada _____

Oktobris	Novembris	Decembris

Vēlos maksāt redakcijā jā nē

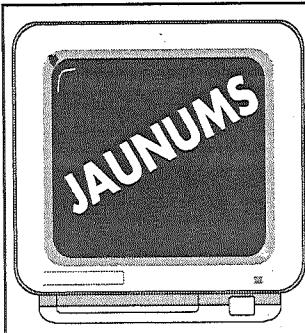
Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu jā nē

(paraksts)

2003. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

REKLĀMAS, SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

Visi privātsludinājumi, kas publicēti
«Novadniekā», tiek uz nedēļu

BEZ MAKSAS

ievietoti «Novadnieka» interneta mājas lapā

www.novadnieks.lv

Interesentu auditorija klūst plašāka,
bet informācijas vide elastīgāka.

Izmantojet šo iespēju!

SIA «Jata» PIEDĀVĀ DARBU
ŠUVEJĀM, ŠUVEJU MĀCEKLĒM.

Preiļi, Aglonas iela 61. Tālr. 5323289.

«Autoskola Līvāni» uzņem
B kategorijas autovadītāju kurso

Preiļos, Sporta ielā 1 (arodvidusskolā).

Pulcēšanās 9. oktobrī plkst. 17.30.

Tālr. 9511995, 5321072 (vakaros).

Stabulnieku pagasta padome rīko
SVECISU VAKARUS

18. oktobrī plkst. 14.30 Saunas Vulānu kapos
plkst. 15.30 Stabulnieku kapos
plkst. 16.00 Trūpišu kapos

19. oktobrī plkst. 13.30 Vilciņu kapos
plkst. 14.30 Krištofu kapos
plkst. 15.30 Pastaru kapos
plkst. 16.30 Brišku Balckaru kapos
Lūdzam uzkopī kapsešas!

Tais tālajās plavās,
kur skeišķķas atmiņas zied,
Tur vienmēr Jūs mani satiksiet.
Tur košākās puķes uzziedes —
atnāciet!

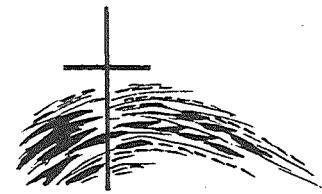
Saunas pagasta padome aicina uz
PIEMIŅAS BRĪDI

18. oktobrī plkst. 12.00 Pauniņu kapos
plkst. 13.00 Prikuļu kapos
plkst. 14.00 Lakauskas kapos
plkst. 15.00 Aizupiešu kapos
plkst. 16.00 L.Anspoku kapos

19. oktobrī plkst. 13.00 Skuteļu kapos
plkst. 14.00 Orišu kapos
plkst. 15.00 Smelteru kapos
plkst. 16.00 Betišķu kapos

Kalupes ev. luteriskā
draudze aicina uz
SVECISU VAKARU
11. oktobrī plkst. 16.30
Āpšu kapos.

RUDIENS CENAS!
SIA «Vilcāns V» Livānos, Alejas ielā 19
(Ubagāči pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā zviedru granīta piemineklus,
apmales un melnās betona apmales.
Pasūtīt pieminekli nu Ls 80 —
melnā betona apmale pa brīvu!
Livānu novada ledzīvotājiem LIZINGS!
Tālr. 6469426, 53.41555 pēc 20.

Liktenis nodzēsa Tavu sveci
Un Tu liktenim līdzi —
Aizgāji pat neatvadījies.
Skumju brīdi esam kopā ar
KĀRLA NEICGAJĀ tuviniekiem,
pavadot viņu pēdējā gaitā.
Livānu novada pensionāru
apvienības dome, fonds «Baltā māja»,
kluba «Novadpētnieks» biedri

Nāk rudens ar zeltu savu,
Un ziema ar sudrabu nāks,
Tik nepaceļams visam pāri
Guls mūžīgā klusuma vāks.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību un
esam kopā ar Annu Ziemeli
VĪRU mūžībā pavadot.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

Paliks tavs darbigais gājums —
Tik augļigu mūžu neizdzēš riets.
Caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
Kad pēdējējie atvadu ziedi gulst
uz ANNAS SPIĶES kapa, izsakām
visdzīlāko līdzjūtību bērniem,
vīram un esam kopā
šajā lielo sāpju brīdī.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

Tev neziedēs vairs vizbulītes pirmās,
Ne meža rozes savus ziedus vērs.
Pār tevi šalkos egles sirmās,
Un kapa bērzi zelta lapas bērs.

Skumju brīdi esam kopā ar
VALENTINAS BREIDAKAS
piederīgajiem.
SIA «Agroapgāde» kolektīvs

NODOTS PRIVATIZĀCIJAI

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZĪNO:
privatizācijai nodots šāds valstij piederošs zemesgabals:

Zemes-gabala ādrese	Zemes-gabala platība (m ²)	Zemes kadastra numurs	Zemes išpūšuma reģistrācija zemes grāmatā	Zemesgabala pirmsirkuma tiesīga persona	Atbildīgais speciālists, viņa tālruna numurs
Litavnieku sādžas “RNS-D”, Preiļu pagasts, Preiļu rajons	5305	76580040183	Preiļu pagasta zemesgrāmatā, folijas Nr.100000073278	Sabiedriba ar ierobežotu atbildību “RNS-D”	Raitis Kitners 7021343

Personām prasījumi, kas attiecas uz minēto privatizējamo zemesgabalu, piesakāmi
1 (viena) mēneša laikā no šī pazinojuma publicēšanas dienas laikrakstā “Latvijas
Vēstnesis”. Ja prasījumi attiecīgajā terminā nebūs pieteikti, tie zemesgabala
privatizācijas gaitā netiks nemti vērā.

Prasījumus apliecinotie dokumenti jāsniedz Privatizācijas aģentūrā,
Rīgā, K. Valdemāra ielā 31, LV-1887.

Privatizācijai nodotā zemesgabala robežu plāns publicēts laikrakstā “Latvijas
Vēstnesis” 2003.gada 1.oktobrī, Nr. 135 (2900), ielikums Nr.39 (247).

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra iela 31, Riga, LV-1887 E-mail: lpa@mail.bkc.lv <http://www.lpa.bkc.lv>

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus,
jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6499013, 54-74809.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus,
liellopus, aitas kautsvarā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsīdijas.
Tālr. 9439739, 6468887.

Projekts «Pieaugušo izglītības centrs»
no oktobra **uzsāk** nodarbības:

- ◆ saskarsmes un ģimenes psiholoģija,
- ◆ angļu valoda
(ar un bez priekšināšanām),
- ◆ datorkursi (ar priekšināšanām),
- ◆ latviešu valoda,
- ◆ vācu valoda,
- ◆ astroloģijas pamatkurs,
- ◆ apstādījumu ierīkošana privātmāju
īpašniekiem.

Pieteikties katru darbdienu
no plkst. 9.00 līdz 12.00 Preiļu NVO
atbalsta centrā, 2. stāvā (ieja no sētas
puses) Preiļos, Brīvības ielā 7.
Tālr. 9208438.

• Otrdiens, 7. oktobrī no plūkstēn
• 9.00 līdz 15.00 Preiļu kultūras
namā pārdos Ogres trikotāžu un
Latvijā ražotu kokvilnas veļu.
*****

Z/s «Musino» iepērk dzīvsvārā
liellopus, aitas, zirgus, cūkas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 5323887, 5381107, 6461550,
9183601.